

دلایل تشدید روابط میان روسیه و قرقیزستان

سلطه روسیه در آسیای مرکزی، از جمله قرقیزستان، حتی پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی ادامه داشته است. روسیه همواره تلاش کرده است که نارضایتی‌های مردمی در این کشورها را با جایگزینی حکام مترسکی سرکوب کند؛ اما به دلیل جنگ در اوکراین که از سال ۲۰۲۲ آغاز شد، روسیه مجبور شد سیاست خود را تعدیل کند (آسان بگیرد) تا آسیای مرکزی را در حوزه نفوذ خود حفظ نماید. در نتیجه، قرقیزستان همکاری‌های خود را با چین تقویت کرد و درهایی را به روی غرب گشود. این امر در امضای قرارداد استراتژیک با چین، واگذاری تمامی منابع مهم کشور به شرکت‌های چینی و رشد سریع تجارت میان دو کشور ظاهر شده است. همچنین، پروژه راه‌آهن میان چین، قرقیزستان و ازبکستان که برای دهه‌هایی توسط روسیه به تأخیر افتاده بود، رسماً در تاریخ ۲۷ دسامبر ۲۰۲۴ راه‌اندازی شد.

علاوه بر این، در ۲۵ ژوئن ۲۰۲۴، نظام قرقیزی توافق‌نامه استراتژیکی با اتحادیه اروپا درباره تقویت شراکت و همکاری امضا کرد. در چارچوب این توافق، چندین قرارداد دوجانبه به امضا رسید که دروازه‌ای را برای گسترش نفوذ اروپا در این کشور گشود. در همین حال، اورسولا فون دیرلاین، رئیس کمیسیون اروپا، در سوم آوریل ۲۰۲۵ در اجلاس اتحادیه اروپا و آسیای مرکزی در سمرقند، از بسته سرمایه‌گذاری ۱۲ میلیارد یورویی برای آسیای مرکزی به‌عنوان بخشی از پروژه «دروازه جهانی» رونمایی کرد. نظام قرقیزی در اینجا متوقف نشد و در سفر نخست‌وزیر عادل بک قاسم‌علی‌اف به واشنگتن در آوریل گذشته، مذاکراتی درباره استخراج فلزات کمیاب زمین و پروژه نیروگاه برق‌آبی کامبار-آتا ۱ انجام گرفت.

تمام این موارد نگرانی کرملین را برانگیخت و او را به تغییر سیاست خود نسبت به منطقه‌ای که آن را مزرعه خصوصی خود می‌داند واداشت. به‌ویژه پس از روی کار آمدن ترامپ، موقعیت روسیه در صحنه بین‌المللی، هرچند موقتی، تقویت شد که شرایط مناسبی برای توجه دوباره به آسیای مرکزی فراهم آورد. نشانه‌های این امر نخست در تشدید قوانین علیه کارگران مهاجر در روسیه بروز کرد. سپس عناصری از نیروهای امنیتی روسیه به کارگران مهاجر قرقیزی حمله کردند. هم‌زمان، نظام قرقیزی چند نفر را به ظن و گمان تلاش برای کودتا بازداشت کرد. همچنین جاسوسان روسی دستگیر شدند و برخی تحت اقامت اجباری قرار گرفتند.

در پایان، ای مسئولان قرقیزی! قوانین ضداسلامی که برای خشنود کردن استعمارگران صادر می‌کنید، هرگز آنان را راضی نخواهد کرد. پس سعادت دنیا و آخرت را تنها با توکل به الله سبحانه‌وتعالی محقق کنید.